

**БЕЛЕЖКА НА ЦПР: НАСТОЯЩОТО ПРАВИЛО Е ОБНАРОДВАНО В ПРИТУРКА
КЪМ ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК И Е ПРЕДОСТАВЕНО ОТ ИЗПЪЛНИТЕЛНА
АГЕНЦИЯ „АВТОМОБИЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ”**

**Правило № 39 на Икономическата комисия за Европа на Организацията на
обединените нации (ИКЕ/ООН) – Единни условия относно одобряване превозните
средства по отношение на устройството за измерване на скоростта, включително
неговото монтиране**

1. ОБЛАСТ НА ПРИЛОЖЕНИЕ

Това Правило се прилагат при одобряването на типа на превозните средства от категории L, M и N ¹⁾.

2. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

За целите на това Правило:

- 2.1. „Одобряване на превозно средство” е одобряването на тип превозно средство по отношение на устройството за измерване на скоростта, включително неговото монтиране.
- 2.2. „Тип превозно средство по отношение на устройството за измерване на скоростта” са превозни средства, между които няма съществени различия, като тези различия могат да се отнасят, в частност, до следното:
- 2.2.1. размери на пневматичните гуми, избрани от гамата гуми, предназначени за нормална експлоатация;
- 2.2.2. общо предавателно отношение на трансмисията, включително на евентуалните редуктори към устройството за измерване на скоростта;
- 2.2.3. тип на устройството за измерване на скоростта, характеризиращ се с:
- 2.2.3.1. допустими отклонения в точността на механизма за измерване на устройството за измерване на скоростта;
- 2.2.3.2. техническа константа на устройството за измерване на скоростта;
- 2.2.3.3. обхват на отчитаните скорости.
- 2.3. „Пневматични гуми за нормална експлоатация” са типа или типовете пневматични гуми, предвидени от производителя за въпросния тип превозно средство; зимните пневматични гуми не се считат за пневматични гуми за нормална експлоатация.

¹⁾ Както са определени в Приложение 7 към Сводната резолюция за конструкция на превозните средства (R.E.3) (документ TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2).

- 2.4. „Нормално работно налягане” е налягането на въздуха в гумата в студено състояние, определено от производителя на превозното средство и увеличено с 0,2 bar.
- 2.5. „Спидометър” е частта от устройството за измерване на скоростта, предназначена да показва на водача във всеки момент скоростта на движение на превозното му средство ²⁾.
- 2.5.1. „Допустими отклонения в точността на механизма за измерване на устройството за измерване на скоростта” е точността на устройството за измерване на скоростта, изразена чрез долната и горната граници на показваната скорост за определен диапазон на входящата скорост.
- 2.5.2. „Техническа константа на устройството за измерване на скоростта” е отношението на броя на оборотите или импулсите в минута на входа в устройството към определена показвана скорост.
- 2.6. „Празно превозно средство” е готово за път превозно средство, напълно заредено с гориво, охлаждаща течност и масло, със своите инструменти и резервното колело (ако то е част от стандартното оборудване, предоставяно от производителя на превозното средство), с водач с маса 75 kg, без придружител, без допълнителни принадлежности и без товар.

3. ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ТИПА

- 3.1. Заявлението за одобряването на типа на превозното средство по отношение на устройството за измерване на скоростта, включително неговото монтиране, се представя от производителя на превозното средство или от негов надлежно упълномощен представител.
- 3.2. Към заявлението се прилагат следните документи в три екземпляра и следните данни:
- 3.2.1. описание на превозното средство по отношение на аспектите, отбелязани в т. 2.2, 2.3, 2.4 и 2.5; трябва да се посочи типът на превозното средство.
- 3.3. На техническата служба, отговаряща за изпитванията за одобряване на типа, трябва да се представи превозно средство, представително за типа превозно средство, подлежащо на одобряване.
- 3.4. Преди издаването на одобряването на типа компетентният орган трябва да провери наличието на удовлетворителни предписания за осигуряване на ефективен контрол на съответствието на продукцията.

4. ОДОБРЯВАНЕ НА ТИПА

²⁾ Спидометърът не включва частта на тахографа, показваща скоростта, ако той самият удовлетворява изискванията за одобряването на типа, които не допускат абсолютната разлика между действителната скорост и показваната скорост да надвишава стойностите, посочени в т. 5.3.

- 4.1. Ако превозното средство, представено за одобряване на типа на основата на това Правило, удовлетворява изискванията на Правилото по отношение на устройството за измерване на скоростта, включително неговото монтиране, даденият тип превозно средство се счита за одобрен.
- 4.2. На всяко одобряване на типа се присвоява номер за одобряване на типа. Първите две цифри на този номер представляват номера на последната серия изменения, внесени в Правилото в момента на одобряването на типа. Една и съща договаряща страна не може да присвои този номер на друг тип превозно средство (виж предписанията на т. 6 на това Правило).
- 4.3. Страните по Спогодбата, прилагащи това Правило, се уведомяват за одобряването на типа или за отказ на одобряване на типа превозно средство на основата на това Правило с помощта на съобщение по образеца, приведен в приложение № 1 към това Правило, и схемите за монтирането, предоставени от заявителя на одобряването на типа, в подходящ мащаб и максимален формат А4 (210 × 297 mm) или сгънати до този формат.
- 4.4. На всяко превозно средство, съответстващо на типа превозно средство, одобрено на основата на това Правило, на видно и лесно достъпно място, посочено в съобщението за одобряването на типа, се поставя международната маркировка за одобряване на типа, състояща се от:
 - 4.4.1. кръг, в който е поставена буквата “E”, последвана от отличителния номер на страната, издала одобряването на типа ³⁾;
 - 4.4.2. номерът на това Правило, последван от буквата “R”, тире и номера на одобряването на типа, поставени вдясно от кръга, предвиден в т. 4.4.1.
- 4.5. Ако превозното средство съответства на тип превозно средство, който е одобрен на основата на едно или няколко Правила, приложени към Спогодбата, от същата страна, която е издала одобряването на типа на основата на това Правило, не е необходимо да се повтаря означението, предвидено в т. 4.4.1; в този случай номерата и допълнителните означения за всички Правила, на основата на които е издадено одобряване на типа от страната, издала одобряване на типа на основата на

³⁾ 1 – Германия, 2 – Франция, 3 – Италия, 4 – Холандия, 5 – Швеция, 6 – Белгия, 7 – Унгария, 8 – Република Чехия, 9 – Испания, 10 – Югославия, 11 – Обединеното кралство, 12 – Австрия, 13 – Люксембург, 14 – Швейцария, 15 – (временно свободен), 16 – Норвегия, 17 – Финландия, 18 – Дания, 19 – Румъния, 20 – Полша, 21 – Португалия, 22 – Руска федерация, 23 – Гърция, 24 – Ирландия, 25 – Хърватска, 26 – Словения, 27 – Словакия, 28 – Беларус, 29 – Естония, 30 - (временно свободен), 31 – Босна и Херцеговина, 32 – Латвия, 33 - (временно свободен), 34 – България, 35 - (временно свободен), 36 – Литва, 37 – Турция, 38 - (временно свободен), 39 – Азербайджан, 40 – Бивша югославска република Македония, 41 - (временно свободен), 42 – Европейска общност (одобряванията се издават като Страните-членки използват своята собствена маркировка ЕСЕ), 43 – Япония, 44 - (временно свободен), 45 – Австралия, 46 – Украйна, 47 – Южна Африка и 48 – Нова Зеландия. Следващите поредни номера се присвояват на други страни или в хронологичния ред на ратифициране на Спогодбата за приемане на еднакви технически предписания за колесни превозни средства, оборудване и части, които могат да бъдат монтирани и/или използвани на колесни превозни средства, и на условия за взаимно признаване на одобрения, издавани на основата на тези предписания, или в реда на присъединяването им към тази Спогодба, и присвоените по този начин номера се съобщават от Генералния секретар на Организацията на обединените нации на договарящите страни по Спогодбата.

това Правило, трябва да се разположат във вертикални колонки вдясно от означението предвидено в т. 4.4.1.

- 4.6. Маркировката за одобряване на типа трябва да е четлива и неизтриваема.
- 4.7. Маркировката за одобряване на типа трябва да се постави редом с табелката с данни за превозното средство, поставена от производителя, или да се обозначи върху тази табелка.
- 4.8. В приложение № 2 към това Правило са приведени в качеството на примери маркировки за одобряване на типа.

5. ИЗИСКВАНИЯ

- 5.1. Екранът на устройството за измерване на скоростта трябва да е разположен в прякото зрително поле на водача и да ясно четлив през деня и през нощта. Обхватът на отчитаните скорости трябва да е достатъчно голям, за да включва максималната скорост, посочена от производителя за този тип превозно средство.
 - 5.1.1. При устройствата за измерване на скоростта, предназначени за използване в превозни средства от категории M, N, L3, L4 и L5, стойността на делението на скалата трябва да е 1, 2, 5 или 10 km/h. Интервалът между нанесените върху скалата числени стойности не трябва да е по-голям от 20 km/h за устройствата за измерване на скоростта, градуирани до 200 km/h, и 30 km/h за устройствата за измерване на скоростта, градуирани над тази скорост. Не е задължително интервалите между нанесените числени стойности да са еднакви.
 - 5.1.2. При превозните средства, предназначени за продажба в страни, използващи английските измерителни единици, стойността на делението на скалата трябва да е 1, 2, 5 или 10 мили в час (mph). Интервалът между нанесените върху скалата числени стойности не трябва да е по-голям от 20 mph, като първата нанесена стойност трябва да е между 10 mph и 20 mph. Не е задължително интервалите между нанесените числени стойности да са еднакви.
 - 5.1.3. При устройствата за измерване на скоростта, предназначени за използване в превозни средства от категории L1 (мотопеди) и L2, нанесените върху скалата стойности не трябва да са по-големи от 80 km/h. Стойността на делението на скалата трябва да е 1, 2, 5 или 10 km/h и интервалът между нанесените върху скалата числени стойности не трябва да е по-голям от 10 km/h. Не е задължително интервалите между нанесените числени стойности да са еднакви.
 - 5.1.4. При устройствата за измерване на скоростта, предназначени за монтиране в превозни средства от категории M, N, L3, L4 и L5, произведени за продажба в страни, използващи английските измерителни единици, стойността на делението на скалата трябва да е 1, 2, 5 или 10 mph. Интервалът между нанесените върху скалата числени стойности не трябва да е по-голям от 20 mph, като първата нанесена стойност трябва да е между 10 mph и 20 mph. Не е задължително интервалите между нанесените числени стойности да са еднакви.

- 5.2. Точността на устройството за измерване на скоростта трябва да се проверява по следната процедура:
- 5.2.1. Пневматичните гуми трябва да са от тип за нормална експлоатация на превозното средство съгласно определението в т. 2.3 на това Правило. Изпитването трябва да се извърши за всеки тип устройство за измерване на скоростта, който е предвиден за монтиране от производителя.
- 5.2.2. Натоварването върху оста, задвижваща устройството за измерване на скоростта, трябва да отговаря на съответната част от масата на празното превозно средство. Масата на превозното средство и разпределението ѝ между осите трябва да се посочи в съобщението за одобряване на типа (виж т. 6 на приложение № 1).
- 5.2.3. Контролната температура при устройството за измерване на скоростта трябва да е $23^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$.
- 5.2.4. По време на всяко изпитване налягането в пневматичните гуми трябва да съответства на нормалното работно налягане, както е определено в т. 2.4.
- 5.2.5. Превозното средство трябва да се изпитва при скоростите, посочени в следващата таблица:

Максимална скорост (V_{\max}) на превозното средство, обявена от производителя му, km/h	Скорост при изпитването (V_1), km/h
$V_{\max} \leq 45$	80 % от V_{\max}
$45 < V_{\max} \leq 100$	40 km/h и 80 % от V_{\max} (ако тази скорост е ≥ 55 km/h)
$100 < V_{\max} \leq 150$	40 km/h, 80 km/h и 80 % от V_{\max} (ако тази скорост е ≥ 100 km/h)
$150 < V_{\max}$	40 km/h, 80 km/h и 120 km/h

- 5.2.6. Изпитвателната апаратура, използвана за измерване на действителната скорост на превозното средство, трябва да има точност до $\pm 0,5$ %;
- 5.2.6.1. ако изпитването се извършва на изпитвателен полигон, неговото покритие трябва да е равно и сухо, с достатъчно сцепление;
- 5.2.6.2. ако изпитването се извършва на барабанен динамометричен стенд, неговите барабани трябва да имат диаметър не по-малък от 0,4 m.
- 5.3. Отчетената скорост никога не трябва да е по-ниска от действителната скорост на превозното средство. При скоростите на изпитване, определени по-горе в т. 5.2.5, съотношението между отчетената скорост V_1 и действителната скорост V_2 трябва да е:

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0,1V_2 + 4 \text{ km/h}$$

- 6.1. Всяко изменение на типа на превозното средство трябва да се съобщи на административния орган, който е издал одобряването на дадения тип превозно средство. Този орган може:
 - 6.1.1. да счете, че внесените изменения няма да имат значителен отрицателен ефект и във всички случаи превозното средство ще продължава да изпълнява изискванията, или
 - 6.1.2. да поиска нов изпитвателен протокол от техническата служба, отговаряща за изпитванията.
- 6.2. Съобщението за издаването или отказа на одобряване на типа с посочване на измененията се изпраща на страните по Спогодбата, прилагащи това Правило, в съответствие с процедурата, посочена в т. 4.3.

7. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОДУКЦИЯТА

- 7.1. Процедурите по оценяване на съответствието на продукцията трябва да отговарят на предписанията от Допълнение 2 към Спогодбата (Е/ЕСЕ/324-Е/ЕСЕ/TRANS/505/Rev.2), както и на следните условия:
- 7.2. Всяко превозно средство, типово одобрено на основата на това Правило, трябва да се произвежда така, че да съответства на одобрения тип като удовлетворява изискванията на съответната(-ите) част(-и) на това Правило.
- 7.3. Трябва да се извършват достатъчно проверки върху всеки тип превозно средство по отношение на устройството за измерване на скоростта и неговото монтиране; в частност, за всеки тип превозно средство трябва да се извършва поне изпитването, предвидено в приложение № 3 към това Правило.
- 7.4. Компетентният орган, който е издал одобряването на типа, може по всяко време да провери методите за контрол на съответствието, прилагани във всяка производствена единица. Нормалната честота на тези проверки е една проверка на всеки две години.
- 7.5. Когато отрицателните резултати са установени по време на една от проверките съгласно изискванията на т. 7.4, компетентният орган трябва да направи така, че да се вземат всички необходими мерки за преоценка на съответствието на продукцията, колкото е възможно по-скоро.

8. САНКЦИИ ЗА НЕСЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОДУКЦИЯТА

- 8.1. Одобряването на типа на превозното средство, издадено на основата на това Правило, може да бъде отнето, ако не се изпълнява условието, изложено в т. 7.1 или ако превозното средство не издържи проверките, предписани в т. 7.
- 8.2. Ако страна по тази Спогодба, прилагаща това Правило, отнеме издадено по-рано от нея одобряване на типа, тя трябва незабавно да уведоми за това другите договарящи страни по Спогодбата, прилагащи това Правило, посредством копие на

съобщението за одобряване на типа по образца, приведен в приложение № 1 към това Правило.

9. **НАИМЕНОВАНИЯ И АДРЕСИ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЛУЖБИ, ОТГОВАРЯЩИ ЗА ИЗПИТВАНИЯТА ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ТИПА, И НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОРГАНИ**

Страните по Спогодбата, прилагащи това Правило, съобщават на Секретариата на Организацията на обединените нации наименованията и адресите на техническите служби, отговарящи за изпитванията за одобряване на типа, и на административните органи, които издават одобряване на типа и на които трябва да се изпращат издаваните от другите страни съобщения относно издаване, отказ или отнемане на одобряване на типа.

Приложение № 1

СЪОБЩЕНИЕ

(Максимален формат: А4 (210 × 297 mm))

издадено от: Наименование на

.....
.....
.....

относно: ²⁾ ИЗДАВАНЕ НА ОДОБРЯВАНЕ,
РАЗШИРЕНИЕ НА ОДОБРЯВАНЕ,
ОТКАЗ НА ОДОБРЯВАНЕ,
ОТНЕМАНЕ НА ОДОБРЯВАНЕ,
ОКОНЧАТЕЛНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

на тип превозно средство по отношение на устройството за измерване на скоростта,
включително неговото монтиране, на основата на Правило № 39

Одобряване на типа №: Разширение на одобряване на типа
№:.....

1. Производствена или търговска марка на превозното средство:
.....
2. Тип на превозното средство:
.....
3. Наименование и адрес на производителя:
.....
4. Наименование и адрес на представителя на производителя, когато е приложимо:
.....
.....
5. Описание на устройството за измерване на скоростта:
.....
- 5.1. Характеристики на гумите, предназначени за нормална експлоатация:
.....

- 5.2. Характеристики на гумите, използвани при изпитването:
.....
- 5.3. Предавателно отношение на устройството за измерване на скоростта:
.....
6. Маса на превозното средство по време на изпитването и разпределението ѝ между осите:
.....
7. Варианти:
.....
8. Дата на представяне на превозното средство за одобряване на типа:
.....
9. Техническа служба, отговаряща за изпитванията за одобряване на типа:
.....
10. Дата на протокола, издаден от тази служба:
.....
11. Номер на протокола, издаден от тази служба:
.....
12. Одобряването на типа е издадено/отказано/разширено/отнето ²⁾
13. Разположение на маркировката за одобряване на типа върху превозното средство:
.....
.....
.....
14. Място:
.....
15. Дата:
.....
16. Подпис:
.....

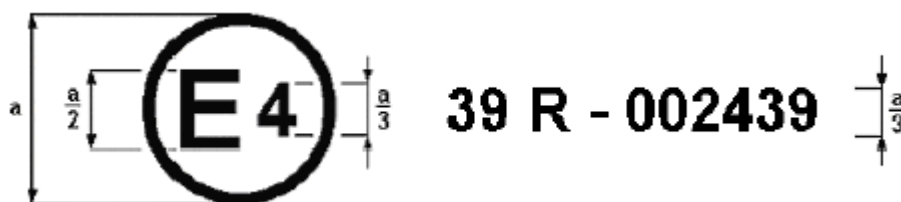
1) Отличителен номер на страната, издала/разширила/отказала/оттеглила одобряването на типа (виж предписанията на Правилото относно одобряването на типа).
2) Излишното се задрасква.

Приложение № 2

ПРИМЕРИ НА МАРКИРОВКАТА ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ТИПА

Образец А

(виж т. 4.4 на това Правило)

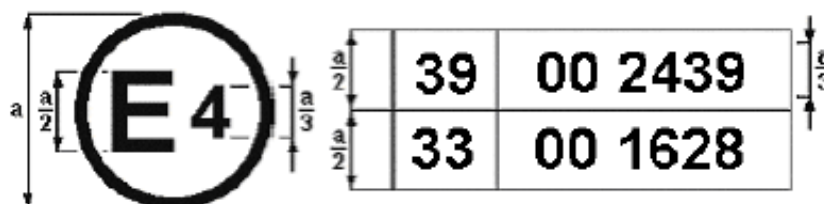

$a \geq 8 \text{ mm}$

Приведената по-горе маркировка за одобряване на типа, поставена върху превозно средство, показва, че този тип превозно средство е одобрен в Холандия (Е 4) на основата на Правило № 39. Номерът на одобряването на типа показва, че одобряването е издадено на основата на изискванията на Правило № 39 в неговата оригинална редакция.

Образец В

(виж т. 4.5 на това Правило)

$a \geq 8 \text{ mm}$

Приведената по-горе маркировка за одобряване на типа, поставена върху превозно средство, показва, че този тип превозно средство е одобрен в Холандия (Е 4) на основата на Правила № 39 и № 33 ¹⁾. Номерата на одобряването на типа показват, че в момента на издаването на съответните одобрявания на типа Правила № 39 и № 33 са били в тяхната оригинална редакция.

¹⁾ Този втори номер е даден само в качеството на пример.

Приложение № 3

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТОЧНОСТТА НА УСТРОЙСТВОТО ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА
СКОРОСТТА ПРИ
КОНТРОЛА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО НА ПРОДУКЦИЯТА

1. Условия на изпитването

Условията на изпитването са същите като предписаните в т. 5.2.1 - 5.2.6 на това Правило.

2. Изисквания

Счита се, че продукцията съответства на това Правило, ако има следното съотношение между скоростта, отчетена от устройството за измерване на скоростта (V_1) и действителната скорост (V_2):

За превозни средства от категории М и N

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0,1V_2 + 6 \text{ km/h.}$$

За превозни средства от категории L3, L4 и L5

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0,1V_2 + 8 \text{ km/h.}$$

За превозни средства от категории L1 и L2

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0,1V_2 + 4 \text{ km/h.}$$